

تشکلهای معلمی و دوگانه صنف و سیاست

محمد داوری

این روزها همچنان در شبکه‌های اجتماعی به ویژه در میان فعالان معلمی مباحث مختلفی در جریان است و به دنبال تجمع‌های اعتراضی و انعکاس گسترده رسانه‌ای و همچنین ورود برخی تحلیلگران سیاسی و اجتماعی به موضوع مطالبه‌گری و مطالبات معلمان، این مباحث عمیق‌تر و گسترده‌تر شده است و اختلاف‌نظرهایی در زمینه‌های مختلف و دوگانه‌های متعدد مطرح است از جمله دوگانه‌های (تعامل-تجمع) و (رسانه-تشکل) و (صنف-سیاست). در این میان آنچه تضاد و تقابل شدیدتری میان کنشگران معلم ایجاد نموده است دوگانه صنف و سیاست است، دوگانه‌ای که حتی موجب تنوع و تکثر تشکلهای معلمی و نوع کنشگری آنها شده و سالها است این بحث اختلافها و پراکندگی‌هایی را میان معلمان ایجاد نموده است به ویژه اینکه موجب شد در اواخر دهه هفتاد و اوایل دهه هشتاد یعنی همزمان با دولت اصلاحات چند تشکل معلمی تاسیس شود، تشکلهای که علی‌رغم فراز و فرود همچنان فعال هستند و متناسب با شرایط گاهی به هم نزدیک و گاهی از هم دور میشوند. کانون‌های صنفی معلمان، سازمان معلمان ایران، انجمن اسلامی معلمان و مجمع فرهنگیان ایران اسلامی چهار تشکل شناخته شده و فعالی هستند که در این دوگانه قرار می‌گیرند و در این میان کانون‌های صنفی مدعی هستند که نسبت به دیگر تشکلهای صنفی هستند و از کنشگری سیاسی در قالب تشکلهای خود پرهیز می‌کنند، در مقابل انجمن اسلامی معلمان که قدیمی‌ترین تشکل یا دقیق‌تر حزبی است که اعضای آنها را معلمان تشکیل می‌دهند و قبل از انقلاب تشکیل شده است، بیش از همه رنگ و بوی سیاسی دارد، چراکه فلسفه تشکیل آن سیاسی بوده و برای مبارزه با رژیم پهلوی شکل گرفته است و اعضای

شاخص آن هم در طول این 43 سال در دولتها سمتهای ارشدی داشتند و نمایندگان متعددی هم در مجالس مختلف داشته است. مجمع فرهنگیان ایران اسلامی هم که بیش از همه به نام دبیرکلش شناخته شده است به طور روشن همیشه خودش را يك حزب سياسي معرفي کرده تا يك تشکل صنفی و در دولتهای اصلاح طلب یا متمایل به اصلاح طلبی مثل دولت روحانی نیز اعضای آن سمتهای مدیریتی در سطوح مختلف کشوری و استانی و منطقه‌ای داشته‌اند. اما در این میان سازمان معلمان مبنای تاسیس خود را بر سازگاری یا اجتناب‌ناپذیری دوگانه صنف و سیاست دانسته و بر همین مبنا تلاش کرده مطالبات صنفی را با راهبردهای سیاسی جست‌وجو کند و همواره يك پا در صنف و يك پا در سیاست داشته باشد لذا با سه تشکل دیگر در تعامل بوده و کنشهای مشترکی هم با آنان داشته است. حالا در فصل جدیدی از اعتراضات و مطالبه‌گری معلمان دوباره دوگانه صنف و سیاست میان فعالان تشکلهای پررنگ‌تر شده است که به نظر می‌رسد با استفاده از نظرات تحلیلگران سیاسی و اجتماعی و پژوهشگران این حوزه و گفت‌وگوهای بیشتر میان فعالان این تشکلهای بشود به تبیین آن پرداخت و سرمایه‌های کنشگری معلمان را به سمت جامعه مدنی سرازیر کرد.

منبع: روزنامه اعتماد 18 دی 1400 خورشیدی